

Лэдзёны ВКП(б)
Сыктывдинса
райком да
райисполком

КОЛХОЗНИК

№ 85 (386)
Сентябр
12
1938 во
Номерлөн дон 10 ур

Колхознőй смета да трудоен

Чемелнőй работникяс совещаније вылын тавоса февраль 21-дд лунд Молотов жорт выставис:

„Колдм вога урожайлөн результатяссы висталдны сы жылыс, мыј мијан ем-нин колхознőй стројлөн медвоҗаа водем плодјас. 1938 воын тајд плодјассыс должендс лоны нōшта озырде, јонжыка сдкыдс, нōшта јонжыка авторитетнőйде“.

Светскőй правителство главалыс тајд кывјассд лој могддма. Страна чукдртд озыр, уна районјасын вбвлытдм вылын урожај.

Сталинскőй 7—8 мильярд шуд нан вōсна тышкасдмдн, вїзму овмдс артеллөн сталинскőй устав подув вылын колхозјасд котыртчдм советскőй крестьянство воыс-вод кыпдчдчд зајточност да культура выл высотаясд.

Онї колхозјаслөн ем-нин став подувјас артавны колдм вога сертї јона ыжыджык доход шедддм вылд.

Но оз ков вунддны сїдд истинасд, мыј вылын трудоен оз лок ачыс колхозник ордд. Сїдс колд завојутны артелид озырлун сдтдм вōсна бидлуња тышын— урожај образцовдја ідралдмдн да став урожајсд сохранїтдмдн, общественидј средствојас да прддуктајас днвд бережнőја относїтчдмдн.

Партїја да советскőй правителство недтчыд облдлісны партїнőй да советскőй организацијасдс колхозникјас трудоенлыс сдктасд сдтдм вōсна тдждысдм кдт омдліка личддчдмлы паныд, колхознőй средствојас растранирујтдм пдтачїтдмлы паныд. „Колхозјасын доходјас не-правїлнб јуклбм жылыс“ 1938 во апрел 19-дд лунса шудмын СССР-са СНК да ВКП(б) ЦК осудїтїсны колхозник трудоен дїнд беспечнőја относїтчдм. Вдлі лдсдддма сдма доходјас јуклбм куҗа выл пдрадок. Та сертї вдлі веждма вїзму артел уставлыс 12 статта. Артелса шленјас пвссын трудоенјас вылд сдма доходыс должен јуксыны 60—70 прдцентыс не ещажык, а јуксытдм фондд отчїсленијејас оз вермыны лоны 10 прдцентыс унжык.

Тајд шудмсд колхознőй крестьянство встретїтїс ыжыд кыпыдлун пырыс. Сїдд азчїс таын партїялыс да правителстволыс колхозјас да колхозникјас вōсна тдждысдмлыс выл петкддчдм.

Но оз став руковддшщдј работникјас колхозјасыс, районјасыс да областјасыс збыл вылд тышканы тыр сдктаа, озыр трудоен вōсна. Колхозникјас вбл да артеллөн сталинскőй устав вылд вї-

дддтдг, уна случајјасын тддчана средствојас важ мозыс вїзгдны производственнőй да сметадн артавтдм мукдд нуждајас вылд. Емна нōшта кдн-сурд партїјадн да правителстводн осудїтдм практика— сметалыс доходнőй јукдн олмдд пдртдм артавтдг сдм рдскодјутдм.

Колхозјаслөн доходјас тддчымдн сдддм да најд общественидј фондјаслөн јонмдм леддны чїнтыны капїталнőй да производственнőй затратајас вылд отчїсленијејас да унжык сдма доходсд јуклыны трудоенјас вылд. Но ылдз-на абу быдлаын гдгдрвомадс СССР-са Совнаркомлыс да ВКП(б) ЦК-лыс тајд індддјассд. Сдмын тајдн і позд вїставны сїдс, мыј уна колхозјасын-на леддны капїталнőй вложенијејас вылд вывтї гырыс затратајас.

Торја райисполкомјас оз серјознд относїтчыны колхознőй прїходо-расходнőй сметајас вїдлалдм дїнд.

Колд вдлі вїччыны, мыј „Колхозјасын доходјас не-правїлнб јуклбм жылыс“ СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шудм бдрын Наркомзем да сылөн местнőй органјас решїтелнб бурмддасны колхозјасса фїнансвддј овмдсдн вескддлдм, јонмддасны накдд ловја јїтдд. Но тајд ез ло. Сыс-на унжык, СССР-са Наркомземдн колхозјаслыс кварталнőй фїнансовдј отчотност отменїтдм бдрын чемелнőй органјас чїкдз вунддїсны прїходо-расходнőй смета жылыс.

Сојузса Наркомземын да уна областнőй чемелнőй органјасын абудс јдз, кодјас кывкутдны колхознőй строїтелстволдн тајд зев важнőй участок вōснаыс.

СССР-са Наркомземын да местајас вылын пуксїс сешдм традиција: колхознőй доходјасдн интересјуччыны заводїтдны сдмын во помын, трудоенјас вылд натуралнőй да сдма доходјас сетаїгдн, кор леддм дшыбкајассд вескддны оз-нын поз. Тащдм кампанејшчынаыскдд колд решїтелнőја помавны. Сходјас јуклбм ылдз абу технїческőй делд. Сїдд кутд ыжыд полїтїческőй тддчанлуы. Правїлнб вескддлыны колхозјасын доходјас јуклбмдн—сїдд лодд постожаннб, орјавлытдг вїзддны сы бдрса, кыдї вїзсдны артелнőй сдмјас да прддуктајас, аскадын ердддавны да облдавны устав зугдмјас, кодјас вермасны ас бдрсаныс вадддны трудоен чїнтдм.

Вылыс і вылыс лод каз-тывны смета соблудатдм б д р с а общественидј контрол чїк тырмытдма пуктдм жылыс. Ревїзїоннőй комїссїјајаслыс уж восста-

новїтдм жылыс партїялдн да правителстволдн четкдј індддјас вылд вїзддтдг, најд уна колхозјасын важ мозыс бездејствутдны. Буржык случајын-нын ревїзїоннőй комїссїјајас сверајтдны прїходсд рдскодкдд, сїдн интересјучтытдг, правїлнб-д вїзсдны сдмјасыс.

Партїнőй да советскőй организацијајасса вескддлысјаслы, а сїз-жд чемелнőй органјасса вескддлысјаслы кад-нын ледддны ар-телнőй средствојас вїздм бдрса постожаннб да дејственнőй общественидј контрол. Колхознőй демократїја бид ног развївајтдмдн да јонмдддмдн, колд став колхозникјасдс кыпддны озыр трудоен вōсна, смета нарушадтдмјаслы паныд тыш вылд. Сдмын тащдм ногдн лод лдсдддма колхозјас фїансовдј овмдсын пдрадок.

Колхозјасса председателјас должендс помнїтны, мыј најд тырвыд подотчотнбјдс колхозса общщдј собранїјелы. Сїдд лїбд мдд рдскод вдчтдз, коддс абу інддма сметадн лїбд средствојассд дтї статтаыс мддд вужддтдз, најд должендс корны разрешеније артелса кдзайлыс—сїдд шленјас общщдј собранїјелыс. Устав да колхознőй смета нарушадтдмјассд-жд, кодјас леддны производ да самоуправство, колд кыскыны чорыд кывкутдмд.

Страна помалд обїлнбј урожај ідралдм. Трудоенлдн авторїтет решадтчд днї. Став урожај должен лоны ідралдма аскадын да ндтї воштытдг. Решїтелнб помавны колхозникјас трудоен дїнд беспечнб относїтчан практикакдд, чорыда пдртны олмдд колхознőй олдмлыс устав, колхозникјаслыс правојассд да интересјассд некущдма топддны леддтдг,—тащдм медвоҗаа могыс чемелнőй органјаслдн, став партїнőй да советскőй организацијајаслдн уборка образцовдја ештдддм вōсна, колхозјаслыс да колхозникјаслыс културнőй да зајточнőй олдмсд воҗд кыпдддм вōсна тышын.

(„Социалистїческőй земледелије“ газет передовдјыс).

Шевелевјас ужалдны стахановскőја

„Јон вын“ колхозын (Мордїн сїктсдвет) 3-дд номера бригадыс стахановец Грїгорїј да сїмтрїј Шевелев жортјас нан ідралан ужјас вылын лунса нормајассд тырталдны 300-350 прдцент вылд. Најд бид лун бостдны 3-4 трудоендн. Шевелов

Снїмок вылын: СССР Верховнőй Сдветса депутат, Кушваренковскőй МТС-ын стахановскőй тракторнőй бригадын бригадїр (Башкїрскőй АССР) Орденонсец Рустам Ахмедзановїч Гадылышїн жорт бегедутд Молотов нїма колхозса 86 ардса колхозник Шајхурїслам Садыковкдд.

Налїмовлөн бригада медвоҗын

Вылгортса „КИМ“ колхозын 4-дд номера бригада (бригадїрыс Налїмов жорт) бид уждн мунд медвоҗын. Бригадаын, колхозникјас пвссын социалистїческőй ордїјсдм котыртдмдн ештддїсны шабдї нещкан, шырчан да волсалан ужјас.

Бригадалы сетдм турун пуктан план тыртдма ставнас.

Нан ідралан ужјас, комбандн вунддм вылд колдм участокыс кычї ставсд

ештдддма. Вунддм нан те-чдма сордмјасд.

Вїзму ужјас нуддїгдн бригадаын чужїсны выл стахановкајас. Сїз, напри-мер: Афанасја Ивановна Малцева да Крестїна Ивановна Пылајева жортјас гожса ужјас нуддїгдн бостїсны 185 трудоендн.

Тащдм колхозницајасыс бригадаын абу еша, а ем уна, кодјас лунса нормајас-сд тырталдны сдтдддн.

Ужалан нормајас тырталдны 200-250 прдцентдн

Проддор сїктсдветуvsа „Јенин тудд“ колхозын 1-ој номера бригадаын стахановкајас: Пашд Мїкол гдтыр, Сандрїк Педд гд-тыр да мукддјас колхозын ужалїгдн лунса нормајас тырталдны 200-250 прдцент вылд.

Бригадаын стахановскőй двїженїе котыртдмдн, бри-гада бид уждн мунд мед-воҗын. Ештддїс турун пук-тан, нан ідралан, шабдї волсалан ужјас да заводї-тїсны бостны картофел.

У. П.

Вартїс 140 тонна

Бдд вартан машинадн машинїст Кузббжов жорт (Пажга МТС) сентябр 10-дд лун кеждл вартїс сезоннőй норма 180 тонна пыддї 140 тонна.

Тајд вартан машиналыс тракторнőй бригадаса бри-

гадїр Мартынов жорт ужсд рационализїрујтїс. Сїдд сдд-тдд вчїс їзас тресїтан да їзасыс ачыс локтд јурјасдз, кытыс бид лун освободїтд 4 мортдс.

Уродов

Паскдддма социалистїческőй ордїјсдм

Чапајев нїма колхоз ту-рун пуктан ужјас ештддїс ас кадд.

Вундыны колї сдмын 2 гектар вылыс збр. Вартд-ма 22 гектар вылыс ід. Шабдї нещкан, шырчан да волсалан ужјас ештдддма.

Колхозын бура ужалыс колхозницајас Сївкова Тат-тана Ивановна гожса уж-јасыс бостїс 137 трудоен. Јелена Нїколајевна Генкї-на мај тдысган ужалїс

113 трудоен. 66 ардса Сївкова Јевдокїја Андре-јевна турун пуктан да нан ідралан кадын ужалїс 90 трудоен. Сїдд шабдї нещкан да волсалан уж-јасыс бостїс 34 трудоен. Колхозын јуралыс Сїв-ков жорт бура ужалыс колхозницајасыс уж опыт-јассд вужддд мукдд кол-хозникјасдз да колхозница-јасдз.

Костїн.

Сыктывдин райцентрса партијов, комсомольскѡй актївлѡн да сїктса агїтаторјаслѡн собраније

РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнѡй Советса депутат А. Ј. Худајева лѡн СССР-са Верховнѡй Совет мѡдѡд Сессїа јылыс доклад

Сентябр 9-ѡд лунса рытѡ Вилгорта култура керкаын РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнѡй Советса депутат А. Ј. Худајева јорт райцентрса партијов, комсомольскѡй актїв да сїктса агїтаторјас собраније вылын вѡчїс доклад СССР-са Верховнѡй Совет мѡдѡд Сессїа уж јылыс.

Худајева јорт подробнѡја сувтїс СССР-са Верховнѡй Совет мѡдѡд Сессїа вылын прїмїтѡм законјас вылѡ вїсталѡмѡн, мыј ставсѡ најѡс вескѡдѡма мїжан страналыс народнѡй овмѡс воѡд кыпѡдѡм да јонмѡдѡм вылѡ, Советскѡй Сојузса ужалыс јѡзлыс материалнѡй благосостојанїесѡ да културасѡ воѡд нѡшта кыпѡдѡм вылѡ, мїжан рѡдїналыс обороннѡй вынїѡр нѡшта јонмѡдѡм вылѡ.

Худајева јорт вїсталїс, мыј Верховнѡй Советлѡн мѡдѡд Сессїа мунїс военнѡй опасност угроза чорыда јосман обстановкаиын. Международнѡй обстановка луныс-лун бостѡ пыр јонжыка тревожнѡй характер.

Тї тѡданыд,—воѡд вїсталѡ Худајева јорт,—мыј їтало—немецкѡй фашистјасѡн республикавскѡй Испанијалы паныд да јапонскѡй самурујасѡн великѡй кїтајскѡй народлы паныд ѡнїа кадѡ нубдан грабїтелскѡй да вїркістан војнајас вїсталѡны сы јылыс, мыј став мїрса ужалыс человечество сулалѡ выл мїрѡвѡй империалистическѡй војна возвылын.

Народјаслѡн вожд Сталин јорт Рој Говардкѡд беседаын вїсталїс, мыј ѡнї војнајас оз јѡзѡдсыны, а прѡстѡ заводїтѡны, мыј војнајас заводїтѡны вїчыстѡг. Сїз-кѡ мїжанлы колѡ став мерајасѡн јонмѡдѡны да крепїтны мїжанлы Краснѡй Арміја, Краснѡй Флот, Краснѡй Авиација да

Осоавиахим. Пыр лоны мобїзационнѡй даслун состојанїеын.

Верховнѡй Советлыс мѡдѡд Сессїа,—вїсталѡ Худајева јорт,—востѡм лѡсалис далнеј Востокаын мїжан Советскѡй Сојузса граница вылѡ јапонскѡй фашистјасѡн ускѡдѡмкѡд. Јапонскѡй военшщїна вѡчїс уна провокационнѡй ускѡдѡчылѡм советскѡй террїторија вылѡ Хасан ты районын. Јапонскѡй военшщїна јавнѡја зїлѡ кыскыны Јапонїјасѡ Советскѡй Сојузскѡд војнаѡ.

Советскѡй террїторија вылѡ ускѡдѡчылѡм дѡна сувтїс јапонскѡй самурајаслы. Мїжан доблестнѡй Краснѡй Арміја сетїс налы тѡдчана урок, жугѡдїс налыс зонї вївїзїа.

Јапонскѡй военшщїна, кодї бостылыс кыскыны мїжанѡс војнаѡ, убедїтїс мїжан доблестнѡй Краснѡй Арміја вынїѡрын.

Мї вермам не сомневалчїны, мыј мїжан Краснѡй Арміја, Военно-Морскѡй флот, мїжан Краснѡй Авиација партија да советскѡй правїтельство вескѡдѡм улын кужасны сетны лубѡй враглы пасвартана удар.

СССР-са Верховнѡй Совет мѡдѡд Сессїалѡн ыжыд политическѡй тѡдчанлуныс сыын, воѡд вїсталѡ Худајева јорт,—мыј сенї вынѡдїсны 1938-ѡд во вылѡ ССР Сојузса једїнѡй государствениѡй бјуджет. Прїмїтїсны судѡустројство јылыс, СССР-са гражданство јылыс, ѡткаоыс овмѡсса вѡвјас вылѡ государствениѡй налог јылыс, СССР-лыс международнѡй договорјас ратїфицирујтѡм да фенонїрујтѡм јылыс законјас да вынѡдїсны СССР-са Верховнѡй Совет презїдиумлыс указјас.

1938 во вылѡ СССР-лѡн једїнѡй государствениѡй

бјуджет,—вїсталѡ Худајева јорт,—составлајтѡ доходјас куза 137.637.993 сурс шајт да рѡскѡдјас куза 131.137.993 сурс шајт.

Сојузнѡй да Республиканскѡй бјуджетјас куза народнѡй овмѡс фїнансїрујтѡм вылѡ торјѡдсѡ 47 мїлїард 212 мїлїон шајт, Сојузнѡй да республиканскѡй бјуджетјас куза социално-културнѡй рѡскѡдјас вылѡ 12 мїлїард 148 мїлїон шајт, а ѡтщѡщ местнѡй бјуджетјаскѡд—31,4 мїлїард шајт. Социализм великѡй страналыс дорјысан вын нѡшта јонмѡдѡм вылѡ, 1938 во вылѡ государствениѡй бјуджет страналѡн оборона нуждајас вылѡ шуїс ассїгнїтны 27 мїлїард шајт мында.

Такѡд ѡтщѡщ Худајева јорт индїс фїансовѡй организацијас тырмытѡм уж вылѡ, кодјас талунїа лунѡѡ омѡла нубѡдѡны фїансовѡй дїсциплїна вѡсна тыш, мыј вѡсна уна сурсјасѡн їмеїтѡдѡны местнѡй бјуджет куза населенїелѡн задолженностјас. Индїс і сы вылѡ, мыј местнѡй бјуджетыс стрѡїтелствојас вылѡ леѡдѡм сѡм унаыс оз кадын їспѡлзујтчысы, торїдн-нїн школајас стрѡїтан да ремонтїрујтан ужјас вылѡ.

СССР-са Верховнѡй Советлѡн Сессїа, прїмїтїс судѡустројство јылыс закон,—вїсталѡ Худајева јорт,—кодї јарјугыда выражајтѡ социалистическѡй демократїялыс свјашщеннѡй принципјасѡ.

Народнѡй судѡјас да народнѡй заседателјас кузас бѡрїсыны районса гражданадын всеобшщѡй, вескыд да равнѡй їзбрїтелнѡй право подув вылын гусѡн гѡлѡсујтѡмѡн 3 вога срок кежлѡ. Судѡдан вермас лоны быд гражданын, кодї пѡлзујтѡд гѡлѡсѡн да заслужївалтѡ народлыс рафїетѡм да доверїѡд.

Мїжан суд служїтѡ на-

родлы, социализм страналы, а капиталистическѡй, медванїн фашистскѡй странајасын, суд ем ужалыс јѡзѡс чорыда нарїтѡмлѡн друдїје буржуазїја їнтересјасын. Капиталистическѡй странајасын судѡјас оз бѡрїсыны, а назначајтѡсны.

Советскѡй суд ем мїрын медва демократическѡй суд. Сїѡ вїѡд советскѡй гражданадыс правојасѡ быдѡма усласѡмјасыс да прїмїтѡ чорыд мерајас рѡдїнаса став їзменнїкјас вылѡ.

СССР-са гражданство јылыс закон,—воѡд вїсталѡ Худајева јорт,—ем социалистическѡй государствоса граждана равнѡправїелѡн нерушїмѡй закон.

СССР-са гражданадын лыдѡысѡднї најѡ, кодјас 1917 вога нојабр 7-ѡд лун кежлѡ вѡліны вѡвлѡм Росїјскѡй имперїјасѡ подданнѡјасѡн да кодјас ез воштыны советскѡй гражданство, а сїз-жѡ јѡз, кодјас пырїсны советскѡй гражданство законѡн лѡсѡдѡм прѡрадокын. Иностранецјас, најѡ националност да раса вылѡ вїѡдѡтѡг, прїнїмајтѡсны СССР-са гражданство најѡ ходатајство куза СССР-са Верховнѡй Совет Презїдиумѡн лѡдѡ Сојузнѡй Республикаса Верховнѡй Совет презїдиумѡн, код прѡделјасын најѡ олѡны.

СССР-са гражданство петѡм разрешајтѡд сѡмын СССР-са Верховнѡй Совет Презїдиумѡн.

Гражданствоыс лїшїтѡм вермас лоны суд прїговор сертї—случајасын, кодјасѡс урчїтѡма законѡн, лїсѡд быд случаяын СССР-са Верховнѡй Совет торїа указ сертї.

Воѡд Худајева јорт вїсталѡ ѡткаоыс овмѡсса вѡвјас вылѡ государствениѡй налог јылыс, кодї индѡ, мыј ѡткаблыс овмѡсса вѡвјас вылѡ гѡсударственѡй налог јылыс прїмїтѡм закон бырѡдѡ ѡткаоыс овмѡсјасѡ

вѡвјасѡс спекулативнѡй најїва целјасын ужѡдѡм. Кыпѡдѡ ѡткаоыс овмѡсјаслыс дїсциплїна наѡн став государствениѡй ѡбязателствојас олѡмѡ пѡртѡмын да бырѡднї ѡтрїцателнѡй воздејствїе сїѡ ѡткаоысјас боксањ, кодјас пырїсны спекулацијаѡ, торїа неустѡїчївѡй колхознїкјас вылѡ.

Тајѡ законсѡ зоннас вескѡдѡма воѡд колхозјасѡс нѡшта јонмѡдѡм вылѡ, уж дїсциплїна јонмѡдѡм вылѡ.

Худајева јорт аслас докладын сїз-жѡ вїсталїс СССР-лыс международнѡй договорјас ратїфицирујтѡм да фенонїрујтан законлѡн ыжыд политическѡй тѡдчанлун јылыс.

Сїз-жѡ вїсталїс СССР-са Верховнѡй Совет Презїдиумлыс указјас вынѡдѡм јылыс.

Доклад помын Худајева јорт вїсталїс, мыј Верховнѡй Советлѡн мѡдѡд Сессїа мїжан воѡд сувтѡдїс зевгырыс моглїс і ме чорыда еска, мыј Сыктывдин районса ужалыс јѡз, кычї і Советскѡй Сојузса став ужалыс јѡз коммунистическѡй партија да великѡй Сталин јорт вескѡдѡм улын честѡн пѡртасын олѡмѡ мѡдѡд Сессїадын на воѡд сувтѡдѡм став моглїсѡ.

Худајева јортлѡн докладыс помагїс бурнѡй аплодїментјас улын.

Депутат Худајева јорт доклад куза сорнїтїсны Пануков, Тїтов, доронїн, Шестаков да Сївков јортјас. Најѡ ставныс тѡдѡдїсны СССР-са Верховнѡй Совет мѡдѡд Сессїа вылын прїмїтѡм законјаслыс ыжыд тѡдчанлунсѡ да сувтлїсны најѡс тырвыјѡ, стѡча олѡмѡ пѡртны колѡм вылѡ да законјасѡн быд ужалыс мортѡс тѡдмѡдѡм вылѡ.

Доклад куза сорнїјас помалѡм бѡрын прїмїтїсны резолюција.

8-ѡд арміјаын томјѡзлѡн дївїзїа

8-ѡд кїтајскѡй народно-революционнѡй арміјаын 115-ѡд дївїзїа оз весшѡрѡ лыдѡысы „томјѡзлѡн дївїзїа“. Сїѡ командїрлы—героїческѡй комсомоллѡн воспитаннїкы—коммунист Лїн Бїаоы ѡнї 31 арѡс. Дївїзїасѡ сѡмын некымын боец, кодјас асланыс командїрыс арлыднас ыжыд-жыкѡс.

Кычї сѡмын вѡлі реорганизујтѡма кїтајскѡй Краснѡй арміјасѡ, централнѡй правїтельство назначїтїс 8-ѡд арміјалы высшѡй команднѡй состав. Сїѡ комсоставас пырїсны боевѡй генерал Чжу де, талантлївѡй стратег Пен се-хуај, Хо Луи, кодѡс боецјасыс шудны „мїжан Чапајев“, генерал Лу Бо-чен да медса том генерал Лїн Бїао.

Дївїзїасѡ командїр Лїн Бїао Чан Кај-шї прїказ бѡрын кујїм лун мыстї асыс

дївїзїасѡ нубѡдїс передѡвѡй позїцијас вылѡ. Шук тѡлыс мыстї „томјѡзлѡн дївїзїа“ вѡчїс јапонецјаслы Кїтајын медвоѡза ыжыд пораженїе. Пїнцїнгуањ горнѡй проход дорын генерал Ітагакї (Јапонїјалѡн ѡнїја војенинѡй мїнїстр) терпїтїс пораженїе војскаыс, кодјасѡн командунтїс Лїн Бїао, а Сакурајлыс 9-ѡд бригадасѡ вѡлі кыскѡма гѡрајасѡ местаѡ, кышалѡма да тырвыјѡ бырѡдѡма. Сїѡ операцїја дырїсны вѡлі бостѡма уна војенинѡй снараженїејас, сы лыдын шѡщ брїгадалыс штабсѡ став документјаснас. Кїтајскѡй арміјаын медвоѡзасыс тыдѡвтїсны јапонскѡй пѡеннѡјас. „Томјѡзлыс дївїзїа“ да сылыс командїрсѡ бѡра донїалїсны военнѡй специалїстјас.

Лїн Бїао сїѡ бојѡд-нїн вѡлі тѡдса кычї талантлївѡй

стратег—боевѡй командїр. Сылѡн жењыдїк биографїяыс тыр боевѡй эпїзѡдјасѡн. Тырмана вїставны, мыј сїѡ участвујтїс сѡ дорыс унжык бојасын. 1920 воын 14 арѡса подрѡстѡкѡн сїѡ рѡднѡй Учан карсыс мѡдѡдѡ Шанхајѡ кычї „Уханса велѡдчысјас сојузлѡн“ прѡдставїтел. 5 во мыстї сїѡ вѡлі 1925 во мај 31-ѡд лунса событїејас дырї медвоѡза радјасын (Шанхајса рабочѡјјаслѡн да служашщѡјјаслѡн всеобшщѡй стачка, кодѡс вѡлі котырѡма рабочѡјјаслѡн да студентјаслѡн мај 30-ѡд лунса мїрнѡй демонстрацїја лылѡмлы паныд. Лылѡмсѡ вѡлі нубѡдѡма англїјскѡй полицїјадын).

1926 вога гѡжѡмын Лїн Бїао помалїс Вампуса војенинѡй академїја. Великѡй кїтајскѡй революцїалѡн „Војыв похѡдын“ том фетїна Лїн Бїао вѡлі баталїонса командїрѡн. Сесеа сылѡн судѡбасы јїтѡд героїческѡй Краснѡй арміјакѡд. Генерал Чжу секоѡд ѡтлаын

Цзансї провинцїалѡн граница вылын Хо Луи да Је Тїн частјасыс Лїн Бїао котырѡ кїтајскѡй Краснѡй арміјалыс 1.200 морта перѡвој отр'ад. Сесеа најѡ Цїнханшан местаын ѡтласѡны Мао Це-ду отр'адкѡд. Тани чужѡ Кїтајлѡн героїческѡй Краснѡй арміја.

Краснѡй арміја радјасын ѡдїѡ паскалѡ Лїн Бїаолѡн талантыс. Перѡвојсѡ сїѡ назначајтѡс 28-ѡд полкса командїрѡн, сесеа 4-ѡд арміјасѡ командїрѡн. Цзансї провинцїа централнѡй јукѡныс Шенсї провинцїа војыв јукѡнѡ вужїгѡн сїѡ командунтїс „1-ѡй направленїеја арміјадын“. Лїн Бїао сувтѡ војенинѡй специалїстјаслѡн медвоѡза радјасѡ. ѡнї сїѡ лыдѡысѡ маневренинѡй војна нубѡдыс ѡтї медбур знатѡкѡн, кїтајскѡй арміјасѡ воынмуныс стратегѡн.

Пїнцїнгуањ улын победа шѡдѡдѡм бѡрын „томјѡзлѡн дївїзїа“ нубѡдїс јапонскѡй арміјакѡд 200 сраженїеыс не ешажык. Фронтѡн

командунтыс генерал Јан Сї-шан прїказ сертї Лїн Бїаоыс дївїзїасѡ нојабр заводїтїгѡн вѡлі шыбытѡма Шансї војыв јукѡныс лунвылѡ сы могыс, медым сувтѡднї 9 сурс морта јапонскѡй колонналыс Тајуан вылѡ ступајтѡмсѡ. Неыжыд Гуањан пункт дорын зев чорыд бој дырї, кодї кыссїс кузлунтыр, „томјѡз дївїзїадын“ вѡлі шѡдѡдѡма мѡд ыжыд победа. Бојын вѡлі вїдѡма 300 дорыс унжык јапонецѡс. Уна војенинѡй трофејајас пѡвсын вѡлі бостѡма 500 вѡв да с. в.

115-ѡд дївїзїа јарјугыд операцїјајас нубѡдїс 20-ѡд јапонскѡй дївїзїалы паныд, кодї тавѡса мартын танкјас да авиација ѡтсѡгѡн нубѡдїс наступленїе Шансї рытывылын сы могыс, медым вужны Хуанхе ју вѡмѡн да вѡч ны Сїан карлы угроза (Шенсї провинцїалѡн столица). Нѡл лун, март 14-ѡд лунсан 18-ѡд лунѡѡ

(Помсѡ вїѡд 4-ѡд лїстѡкѡ).

Кітајын војеннөй дејствијејас

(Ханкоуан да Лондонсан ТАСС корреспондентјасөн јубртөмјас серті)

Централнөй Кітајын

Јанцзы ју вескыд берег вылын кітајскөй војскајас веналды јапонцајас атакјас Жујчансаң лунвылаан. Пасјысөб кітајскөй војскајаслөн вывты жыд храброст. Младшөй лейтенант Лу Гушаң 7 бојеца аслас отделејибн сентябр 8-өд лунө виіс горвөй перевал Жујчансаң лунвылаан. Бој дырјыс кујим бојецөс вөлі вөдма да кујимөс раниөма. Сы вьлө виөдтөг, лейтенант өтө бојецкөд да раненнөй салдатјаскөд воөд виіс перевалсө да кутис сїөс вьл подкрепленїе-

јас локтөз.

Махунн секторын кітајскөй војскајас воөд веналды јапонцајас атакјас.

Нанкан району (Синцзын) мунды чорыд бојјас Пынкулн возвышенност вөсна. Кітајецјас сынөдывса бомбардировкајас вьлө да јапонскөй војеннөй суднојасан бї вьлө виөдтөг воөд кутды асыныс позїціјассө.

Јанцзы ју војвыв берег вылын кітајскөй војскајас сентябр 9-өд лунө воөд паскөдїсны контрнаступленїе Гуанцзысан Хуанмеј вьлө направленїеын.

Војвыв Кітајын

Шансі провинціја лунвыв јукөднса фронт вылын кітајскөй арміјаса регуларнөй војскајаслөн баталјон партизанскөй отр'адјас отсөгөн вөтлїсны јапонцајасөс Фінлінкуыс (Хуанхе ју војвыв берег вылын, Тунгуанкөд воча).

Сентаљ Нјус агентстволн корреспондент јубртө јапонскөй тылын дејствујтыс кітајскөй војскајас отр'адлөн август 30-өд лунө героическөй гібел јылыс. Сїө отр'адыс бостис команднөй высота, кодї сулалө Сујжоуан 25 кило-

метрөн лунвылаан, да пырісны сыыс кык пөв жыджык јапонскөй колоннакөд, кодлөн вөлі кујим батареја да некымын броневїк, неравнөй бојө. Бојыс кысөс лунтыр, јапонцајас уна неудачнөй атакө бөрын вескөдїсны артиллерїјскөй бї кітајскөй окопјас вьлө. Кітајецјас јапонцајаслы смела воөд сеталїсны отпорјас. Медбөрын јапонцајаслы, гырыс воштөмјас дондн, удајчөма жүгөднн артиллерїјскөй бїдн окопјас да бостны возвышенностсө.

Лунвыв Кітајын

Сентябр 8-өд лунө 8 јапонскөй самолет бомбардїрујтїсны Кантон—Коулунскөй кьрттуј да матыс-

са населоннөй пунктјас. Мірнөй јөз пөвсын емөс жертвајас.

Шанхај, 9. Шанхајө воөд воалды раненнөй јапонскөй салдатјас да офицерјас. Бөрја 10 луннас Јан-

цзы ју фронт вылыс Шанхајө воїс 13 сурс гөгөр раненнөй јапонец.

8-өд арміјаын томјөзлөн дївїзіја

мунис јапонскөй полккөд встречнөй бој Јункеданн—Сїсан треуголнїкын. Војса бојын вөлі бырөдөма јапонскөй пехоталыс 700 морта отр'ад да кавалерїялыс 100 морта отр'ад. Сївїзіја бостис 31 автомобил, некымын 60 винтовка, продовольствїе тыра обоз (сөмын ріссө 35 тонн). Лын Бжаолн дївїзіја воштис 113 морт вїдмдн да 200 гөгөр ранїтөмдн. Бој бөрас јапонцајас ыстїсны 2000 морта подкрепленїе, медым воөд нуддн наступленїесө, но Сїбандө воїс сөмын 600 јапонскөй салдат, мукөдсө туј вылас вөлі бырөдөма Лын Бжао дївїзіја частјасөн. Сы бөрын јапонцајас откажітчїсны сїө направленїеын Хуанхе ју вужомыс. Колнн вожын, а вьл јапонскөй наступленїе сенї ез пансы. Уна дас негырыс бојјас

пөвсыс окота пасјыны војса бој, кодї мунис Нейхуцун сїкт дорын (Сжаої да Фынчжоу костын). Сївїзіјалы удајтчїс заманїтны гөраө, ловушкаө, јапонскөй полк. Бојын вөлі бырөдөма кык јапонскөй баталјон да сөмын којмөдыслы удајтчїс спасїтчыны. Том бојецјас петкөдлїсны не сөмын повтөмлун, но і шендөдана выносївост да победаө вөдчөдмын настөјчївост. Сы могыс, медым суны јапонцајасөс немвїччыстөг, „томјөзлөн дївїзіја“ гөрајас вомөдн вужїс 50 километр да чїк-жө пыр сувтїс бојө.

Сїсан уезднөй карсан војвылаан мунөм бојын Лын Бжао ранїтчїс морөсас. Сөкыд состојанїеын сїөс нуїсны Јананө. Чан Кајшї да странаса мукөд војеннөй лїдерјас ыстїсны сылы телеграф куза собөлезнованїе.

Испанїјаса фронтјас вылын (Парїжан јубртөмјас серті) Асыввыв фронт

Оборона куза испанскөй мїністерство офїціалнөй сводкын јубртө, мыј сентябр 8-өд лунө мјатежнїкјас, Сьерро де Кабало району республиканскөй лїнїјас орднн зїлөмјасыс откажітчөмдн, нуддїсны 4 чорыд атакө Леваљ де Торре горнөй массив вьлө. Но республиканскөй частјас бї улын, мјатежнїкјаслөн пехоталы, кодлы отсасїсны италјанскөй танкјас, бытлої бөрынтчыны. Воөд мјатежнїкјас зїлїсны панны наступленїе кавалерїја отсөгөн, но республиканцајас асланыс пулемјотјас бїдн бырөдїсны фашистскөй кавалерїялыс первој отр'адсө, сылыс мукөд јукөдсө вөтлөм выјөз вайөдөмдн.

Мөд пунктын фашистјаслы удајтчїс первој бостны 366 высота, но зев регьдөн республиканскөй бојецјас

энергїчнөй контратакадн мырөддїсны сїө позїціјасө. Партида де Фанхунас району испанскөй мјатежнїкјаслөн да иностраннөй интервентјаслөн пехота италјанскөй артиллерїја отсөгөн атакујтис 4622 высота, кодї сулалө Лас Сосенас горнөй массив вылын, чорыд бој бөрын республиканскөй војскајас тајө высотасө бөр мырөддїсны, уна лыда пленнөјјасөс да уна снараженїејас бостөмдн.

Республиканскөй артиллерїја успешнөја дејствујтис фашистскөй артиллерїја бїлы паныд.

Республиканскөй авїаціја петкөдлїс жыд актївност Корбера секторын, мјатежнїкјаслыс лїнїја пулемјотјасыс лылөмдн. Республиканскөй самолетјас ускөдїсны кујим фашистскөй самолет, асыныс өтө істребїтел воштөмдн.

Централнөй фронт

Сентябр 8-өд лунса асылн мјатежнїкјас взорвїтїсны мїна клїнїческөй госпїталсан рытыв-лунвылаанса району, республиканскөй позїціјаслы ушчерб вөдчөг. Карабанчел району республиканцајас взорвїтїсны мїна Ласїро кварталын. Взрывнас вөлі жу-

гөдөма мјатежнїкјаслыс неыжыд порт.

Мукөд фронтјас вылын оз пасјыссыны некушөм төдчана операціјајас.

Сентябр 9-өд лунса асылн бомбардїрујтөма Валенїїја 10 фашистскөй бомбардїровшцїкдн.

Прїволжскөй војеннөй округса лагерын полїтїческөй да бојевөй подготовка вылын

Снїмок вылын: Н-скөй частса командїр Кїрїчков јорт танкса екіпажлы сетө заданїе.

Ранїтчөм Лын Бжаолы сурїс жыд уж. Сївїзіјадн командүтөмкөд өтщөщ сїө вөлі Јананын антїјапонскөй војенно-полїтїческөй академіјаын началнїкдн. Ранїтчөм бөрын, сїө јурнас пыріс тајө уфас. Регьд сїө кутїс лыдфыны Јапонскөй арміја јылыс јарјугыд лекціјајас. Оз весшөрө Чжу де сорнїт Лын Бжао јылыс: „Сїө мїјан јапонцајас куза жыд спеціалїст“.

Амерїканскөй офицер Карлсон Шансыс сьдн мөдыс локтөм бөрас вїсталїс: „Кор ме вөлі Лын Бжао дївїзіјаын, менам колї сешөм впечатленїе, бытө ме вескалі унїверсітетө“.

Кїтајскөй томјөзлы 8-өд арміја ем бојевөй школа. Сїө школанн главнөй наукадн ем независївост вөсна, асланыс народлөн да асланыс страналөн локтан олөм вөсна тыш. Сїө школанн асланыс дївїзіјаса командїркөд өтлаын бьдмїсны і народнөй геројјас,

том да бојевөй командїрјас. Бригадаса том командїр Чен Гуан ез-на сешөм важөн вөвлы радөвөй бојецдн, а нөшта вожыксө прөстөј хуанскөй крестаннөдн. Мөд бригадаса том командїр—вөвлөм рабочөй—гончар Сјуј Хай-дун „томјөз дївїзіјаын“ лыдфысө „старїкөд“. Сылы 38 арөс. Сїө көкјамысыс ранїтчылїс. Краснөй арміјаын сїө вөлі „пїонерскөй корпусса“ командїрөн, кодї пөштї зоннас вөлі комсомолецјасыс. Комсомолец Сао Хуа—дївїзіјаса полїтөдфелын началнїкы отсасыс. Сылы 23 арөс. Шансі провинціја војвыв јукөднн сїө вөлі ранїтчөма. Лын Бжао дївїзіјаса бојецјас да командїрјас—томјөз, кодјас оз көсјыны лоны јапонцајас нартітөм улын.

В. РОГОВ.

Ханкоу, сентябр 1-ој лун.

(„Правда“)

Машинаыс Котласын

Госка сїктөветувса колхозјаскөд Пажгаса МТС вөчлїс 30 гектар вылыс машинадн картофел ідралөм вьлө договор.

Колхознїкјас заводїтїсны бостны картофел, а Пажга МТС-лөн картофел бостан машинаыс Котласын. Сетыс вайөм вөсна некод оз төждыс.

МТС оз порт олөмө колхозјаскөд вөчөм договор.

Колхознїк.

Шепт оз өктыны

„Јон вын“ колхоз ештөдїс нан вундан да течсан ужјас.

Мујас вьлө вундїгөн кїсїс уна шепт, но өктөмыс оз мун.

Колхозын нан вартны ез-на заводїтны. Вартан уж котыртөм пыддї 3-өд номера бригадасыс бригадїр індївїдуалнө аслыс пунктө турун. Пуктїс-ын 5 дод.

Шевелов.

Мыј шуас рајзо

Госка сїктөветувса Буфоннїј нїма колхозын колхознїца А. Г. Кузчуктомова ужалїс скөтнїцаын 7 во. Ужалїгөн сїөс пыр лыдфїсны бур скөтнїцадн.

Онї Кузчуктомоваөс уж вылыс вөтлїсны сыыс, мыј сьлөн мужкыс ужалө госпароходствоын.

Төдыс.

Лөсөдчана уж мунө нөжјө

Шыладор вөрпунктын вөрлезіг кежлө лөсөдчана ужјас мунды ічөт бөјасөн.

Медса омөл положенїеыс вьл вөр керкајас стрөйтөмын. Стрөйтө кык вьл керка 60 морт вьлө да талунја лун кежлө стрөйтөма сөмын 25 прөцент вьлө.

Важ вөр керкајас ремонтїрујтөмын абу-жө бур положенїеыс.

Колана нол керкаыс, талун кежлө абу-на дас нїдтї. Ларокјас ештөдөма 90 прөцент вьлө, пекарнајас, овошщехранїлщещејас, краснөй уголокјас, конторкајас сї-жө абу-на дасөс.

Шарыгін.

Јуөр

Комї республиканскөй радиокомїтетлы колдны сылысјас, мужскөй гөлбөсјас да бајанїст.

Сон мынтысө сорнїтчөм сертї. Шыасын справкајасөн лїбө пїсмөдн ташөм адрес куза:

Сыктывкар, Сөветскөй улїча, 42-өд номера керка, радиокомїтетө.

Радиокомїтет.

Ответственнөй редактор А. КАРМАНОВ